

Vlak „Bratstva in enotnosti“

Manifestacija VLAK „BRATSTVA IN ENOTNOSTI“ je tradicionalna že od leta 1961 in je odraz stalnih prijateljskih vezi med bivšimi izgnanci iz SR Slovenije in njihovimi gostitelji v SR Srbiji. Obenem manifestacija pomeni srečanje izgnancev iz naše republike, ki jih je okupator leta 1941 izgnal iz njihovih domov, s srbskimi brati in sestrami, pri katerih so našli svoj drugi dom, toplo prijateljsko zatočišče in s katerimi so skupaj preživljali težave vojne vihre ter prenašali nadčloveške napore in trpljenje.

Značilno za manifestacijo je, da je Vlak tradicionalni simbol ohranjanja, razvijanja in utrjevanja revolucionarnih izročil NOB ter pomembnih prispevkov k nadaljnjemu razvoju in krepitvi bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti. Vlak je postal največja manifestacija povezovanja med slovenskimi izgnanci in njihovimi gostitelji, postal je porok, da velike revolucionarne izkušnje ne bodo nikoli zamrle. S to manifestacijo se revolucionarna izročila NOB prenašajo tudi na mlajše rodove.

Medobčinska koordinacijska odbora VLAKA „BRATSTVA IN ENOTNOSTI“ v SR Srbiji in SR Sloveniji sta v soglasju z vsemi sode-

lujočimi občinami sklenila, da letos organiziramo Vlak „Bratstva in enotnosti“, ki bo iz SR Slovenije popeljal medvojne izgnance in njihove najozje družinske člane h gostiteljem v SR Srbijo.

Vlak bo odpeljal iz Maribora in Jesenic oziroma Ljubljane 12. oktobra 1989 zvečer, prispel v Kraljevo oz. Titovo Užice, 13. oktobra 1989. Vračal pa se bo 15. oktobra 1989 in prispel v Ljubljano 16. oktobra.

V želji, da bi pravočasno opravili vse potrebno za srečanje z gostitelji, pozivamo medvojne izgnance in njihove ožje družinske člane, da se povežejo s svojimi medvojnimi gostitelji v SR Srbiji. Takoj po prejemu njihovega vabila pa se zgledajo na sedežu Medobčinskega sveta SZDL Ljubljanske regije, Ljubljana, Komenskega 7/IV. nadstropje, najkasneje pa do 31. marca 1989, zaradi prijave svoje udeležbe Vlaka Bratstva in enotnosti.

Informacije v zvezi s potovanjem dobijo zainteresirani na sedežih svojih občinskih konferenc SZDL, na Mestni konferenci SZDL Maribor in Medobčinskem svetu SZDL Ljubljana.

**Medobčinski koordinacijski odbor
Vlaka „Bratstva in enotnosti“
SLOVENIJE**

V KS ZG. ŠIŠKA:

Na starejše krajanje nismo pozabili

Tradicije srečanja starejših občanov še ponekod živijo. To velja tudi za krajevno skupnost Zg. Šiška, katere družbenopolitične organizacije in seveda ob sodelovanju Rdečega križa, so za svoje krajanje v pozni jeseni življenja priredili prijeten popoldan ob nastopu Tokloristov Emone in učencev OŠ Riharda Jakopiča.

Po pozdravnem nagovoru Milana Špolarja, predsednika KK SZDL Zgornja Šiška, so tudi izročila bronasta priznanja OF najzslužnejšim posameznikom. Starostniki omenjene krajevne skupnosti so popoldan preživeli ob prijetnem kramljanju. Tudi za prigrizek in žejno grlo se je za to priložnost kaj našlo. . .

JČ

Razstava akvarelov v Knjižnici Šiška

V knjižnici Šiška na Celovski cesti 161 se je začela razstavna sezona 1989 z razstavo akvarelov slikarja-grafika Ernesta Krnaič-Enčija. Razstavo je v počastitev slovenskega kulturnega praznika otvoril naš pisatelj in predsednik republiškega komiteja za kulturo Vladimir Kavčič. O delu in delih avtorja je spregovoril dr. Ivan Sedej umetnostni zgodovinar. Ernest Krnaič-Enči je Šiškar in vodja galerijske dejavnosti v eni najbolj živahnih ljubljanskih galerij Valentin Vodnik. Je tiste vrste ustvarjalec, ki ga najgloblje prizadeva narava z vsemi njenimi lepotami, skrivnostmi in neverjetnimi, pa vendar tako zanimivimi oblikami. Ukvarja se z akvareli, pasteli, risbo, grafiko in japonskim tušem. Uveljavil se je kot grafični oblikovalec in sodeluje z vrsto slovenskih založb.

Obračun dobro opravljenega dela

V veliki dvorani doma upokojevcem so se zbrali delegati in številni gostje na programski volilni konferenci Zveze društev upokojevcem Šiške.

Nekaj manj kot 15.000 Šiškarjev prejema pokojnino, več kot polovica njih je organiziranih v 20 društvenih upokojevcem, več kot 1.210 jih je aktivnih v celotnem samoupravnem in delegatskem odločanju v krajevnih skupnostih in občini od tega jih preko 100 opravlja odgovorno funkcijo, je v vsebinsko bogatem uvodnem referatu o delovanju upokojevcem Šiške poudaril predsednik. S predstavitvijo programa dela za vnaprej je sledila zavzeta razprava delegatov in gostov in v njih osnovna ugotovitev, da so upokojevcem še vedno aktivni povsod, kjer gre za njihovo pa tudi širšo zaineresiranost družbe kot celote.

Z bogatimi delovnimi izkušnjami so in bodo v društvih tako so podarjali delegati skrbeli za osamele, ostarele in zdravstveno ogrožene občane. Povezani z organizacijo Rdečega križa, Zvezo borcev, patronažno službo, Centrom za socialno delo pa še kom bodo utrdili prizadevanja za kontinuirano sosesko pomoč in podobno. Športno rekreativnim dejavnostim, ki postajajo v društvih zelo pomembne bo dan poseben poudarek. Izleti v domače kraje bodo popestrili pikniki, izleti pohodnikov bodo še bolj množični in seveda ceneni animator za utrjevanje zdravja. Pestrost rekreativnih srečanj športnikov, katerih je že preko 650 bo vsebinsko obogatilo vedno več panog v katerih se rekreirajo in izvajajo tekmovanja upokojevcem. Medsebojna srečanja, tekmovanja za naslove občinskih prvakov, sodelovanje na regijskih srečanjih in še kaj so bila in bodo tudi v bodoče programska izhodišča za množičnost in vključevanje v akcije tudi žene.

Tradicionalni Tedni upokojevcem Šiške so manifestacija, v kateri se že dobro utečene akcije dopolnjujejo z novitetami in z njimi zagotovi prenekatemu upokojevcu možnost sodelovanja. Tudi v tem letu bo, tako so zagotavljali delegati društev osrednji prikaz našega dela v XIV Tednu upokojevcem na Mostecu.

Čeprav je zveza društev upokojevcem v zadnjih letih razrešila veli-

ko odprtih stanovanjskih vprašanj bo tudi vnaprej vodila to problematiko tako zavzeto, da bo predvsem z razpolagalno pravico odločanja o novih razporeditvah upokojevcem v stanovanju zgrajena s sredstvi SPIZ skušala razreševati tekoča odprta vprašanja.

Skrb za letovanja upokojevcem v počitniškem domu Slovenije v Izoli, Rogaški Slatini in Žirovnici bo nadaljevana. Povečani regresji za upokojevcem z minimalnimi pokojninskimi prejemki bodo lahko kljub povečanim cenam oskrbnih dni omogočali letovanja tudi njim.

Da kultura ne more iti mimo upokojevcem, je bil poseben poudarek v razpravi in sprejetem programu dela. Dogovorili so se, da bodo pospešili aktivnosti, da se v društvih včlanijo tudi tisti, za katere sicer društva posredno ali pa neposredno opravljajo društvene obveznosti pa niso še v društvih upokojevcem. Če pa bodo podani pogoji, interesi ob družbenih usmeritvah pa bodo oblikovana nova društva upokojevcem. Ob ugotovitvi, da bo v tem letu pričela intenzivna priprava za skupščinske volitve bodo upokojevcem s svojimi bogatimi izkušnjami, voljo in zavedajoč se tudi odgovornosti aktivno sodelovali v vseh pripravljajalnih postopkih. Tudi tu mora biti njihov interes prisoten.

Delegati so razrešili sedanje organe Zveze in po demokratično izpeljanem postopku izvolili nove. V naslednjem mandatnem obdobju bo Zveza društev upokojevcem Šiške vodil predsednik tov. Mavsar Viktor.

Upokojevcem na programsko volilni konferenci so se ob ugotovitvi, da se njih gnotni položaj in s tem socialno varnost postopno izboljšuje odvisno seveda od gibanj osebnih dohodkov delavcev v združenem delu razšli in obogateni s spoznanji, da tudi širša družbena skupnost spoštuje njihova prizadevanja za lepši jutri stopili novim še boljšim rezultatom dela nasproti.

Stanko Hvale

NA OBISKU V KRAJEVNI SKUPNOSTI SENICA

Daleč od oči, daleč od srca

Nalog, ki jih krajevne skupnosti izpolnjujejo je veliko. Uspešni so zlasti tam, kjer dejavnost krajevne samouprave dobro deluje. V krajevni skupnosti SENICA, nedaleč od Medvode, kjer živi okoli 600 prebivalcev delavsko kmečkega stanu se sicer pohvalijo, kaj vse so sami naredili.

Pred leti so zgradili vodovod, asfaltirali nekaj poti, s pomočjo medvojskih organizacij združenega dela so pridobili lokacijo za trgovino in kulturni dom, napeljali priključke za telefon in kabelsko TV. Ob vsem naštetem pa žal še vedno ostaja grenak priokus na vse tiste naloge, za ta kraj ključnega pomena, ki so vnešene v programe KSLO in se že nekaj let ne uresničujejo. Problem sta predvsem obnovi ceste Ladenski most-križišče Na polju-Svetje-Medvode in obnova klanca v Sp. Senici proti vodnem zajetu. Obe sta že bili začrtani že v programih prejšnje komunalne skupnosti občine Ljubljana-Šiška in vnešeni v srednjeročni plan KSLO z obdobje 1986-90. Krajanom usihajo moči, saj ugotavljajo, da se čutijo vse bolj odrinjeni, kjer je denimo cesta Ladenski most-Medvode, ki je bila ves čas sicer v drugi prioriteti, zdaj je sploh ni v programu. Trd oreh, ki se ga očitno ne da streti je problem vzpostavitev posestnih meja na poti Senica po robu na Ladji. Krajanje tega dela vasi Ladje se že vrsto let pritožujejo zaradi oviranja uporabe navedene poti. Pri geodetski upravi so že večkrat naročili meritve poti, a geometrov še danes ni na teren.

Velik problem za to majhno vasko krajevno skupnost predstavlja

prostor za nadomestne gradnje krajanov starega dela vasi Ladja. Z zadnjo prostorsko ureditvijo je stari del vasi ostal industrijska cona AERA. Na problem že dalj časa opozarjajo in predlagajo, da se nadomestne gradnje zaradi izselitve iz industrijske cone določi prostor na robu vasi Ladja in delno Polin, to je prostor severno od železniške proge in tovarne AERO, katerega podpira tudi sama tovarna.

Krajanje torej hočejo v korak z razviritimi. A kaj, ko so v prizadevanjih tako nemočni. Na pomoč so poklicali tudi Otmarja ZORNA, predsednika Skupščine občine Ljubljana-Šiška in nekatere predstavnike družbeno-političnih organizacij te občine, ki so jim skušali razložiti s kakšnimi težavami se srečujejo v sami občini. Ob tem seveda ni manjkalo kritike na delo strokovnih služb tako v občini kot mestu, ki bi krajanom morali poslušati.

Otmara Zorn jim je sicer obljubil pomoč pri hitrejšem razreševanju nastale problematike, a krajanje si s tem seveda niso oddahnili. Zavedajo se namreč svoje majhnosti oziroma odročnosti in prav to jih skrbi in boli. Kajti komunalni dinar, ki se zdaj zbira na mestni ravni ostaja v mestnih krajevnih skupnostih. In bolj se odklikamo od centra moči, vse manj ga je. Ostane ga toliko, da morajo vaščani dodobra zavihati rokave, če hočejo z njim kaj narediti.

V.V.

Ne čakaj pomladi, ne čakaj na maj

Vrtičkarji trpijo, zbolevalo. In čakajo na prve pomladanske dneve, ko bo trpljenja konec, ko jih bo ozdravilo pomladansko delo. Moje prijateljice Petra Hočevarja boli hrbtenica. Od jeseni pa do prvih vrtičkarskih del. Zakaj? Peter, ki je poleg tega, da je vrtičkar še predsednik Društva vrtičkarjev Šiška pravi takole:

„Čim zaključim delo na vrtu in čakam na prvo pomlad, me zagrabi in križu. In neha, ko začnem delati. Tako je, pa če verjameš ali ne.“

Kakšno je vaše društvo?
„Veliko, ugotavljam, da preveliko. Okoli 600 nas je, imamo okoli 70.000 m² zemlje, in pridelamo — vzemimo za oceno lanske od suše zmanjšani pridelek — 60 ton krompirja, 40 ton solate, 24 ton zelja in da ne naštevam naprej, skupni pridelek je lani znašal okoli 240 ton razne zelenjave. Zemljo imamo v glavnem med Litostrojem in Klečami, večina naših članov so delavci ali upokojevcem Litostroja. Povprečna

starost pa je 58 let, kar kaže v prid upokojevcem.“

Zakaj društvo?
„Predvsem imamo marsikaj skupnega. Na kratko pove že naš izrek: red, disciplina, pa strpnost in prijateljstvo med vrtičkarji. Kot društvo laže vzpostavimo kontakt z ostalimi kmeti, prevzemamo večje površine, jih razparceliramo, pobiramo najemnine, se izobražujemo in še in še bi lahko našteval.“

Je težko priti do zemlje?
„Ni lahko, se pa trudimo. Vsekakor mora „novinec“ čakati pri nas okoli tri leta, da pride na vrsto. Tudi velikost vrtičkov ni pretirana, tam neke okoli 120 m² v povprečju. Najemnina je lani znašala okoli 1,5 starega milijona za 100 m².“

Od daleč so ti vaši vrtički prava zmeda!
„To je res. Vsak si postavi kakšno lo-

ZDRAVSTVENI KOTIČEK

O obdobju novorojenčka

Današnji članek smo namenili ožjemu krogu bralcev, tistim staršem, katerim se je ravno rodil nov družinski član.

Pisali bomo o novorojenčku in o težavnem obdobju prilagajanja staršev in otroka.

Prvi dnevi po otrokovem rojstvu so za večino staršev močno čustveno doživetje. Mlada mati vse občuti premočno. Od ponosa, odgovornosti, radosti do vznemirjenja ob posameznih otrokovih reakcijah. Mladi starši se lahko prestrašijo mešanih občutkov, ki jih prevzamejo prve dni po otrokovem rojstvu. Od silne nežnosti, ki jo čutijo do otroka, do razdražljivosti in jeze, ki jo čutijo, ko otrok začne jokati.

Novorojenček se v svojem vedenju močno razlikuje od kasnejšega obdobja dojenčka. Odziva se trenutnim občutkom, je nepredvidljiv. Naenkrat plane v jok, ne da bi vedeli zakaj, tudi spanje je nesistematično. Mati, ki je še pod vplivom porodne izkušnje in pri kateri se telesno ravnotežje še ni vzpostavilo, nima še pravih meril koliko naj otrok poje, koliko naj spi.

Otrok, ki je z rojstvom postal ločen od matere mora nenadoma sam jesti, prebavljati, izločati, dihati, opravljati vse tiste funkcije, za katere je do takrat skrbelo materino telo. Poleg tega je nenadoma izpostavljen številnim dražljajem zunanjega sveta (svetlobi, zvokom, temperaturnim razlikam, različnim občutkom na koži, občutkom lakote, sitosti).

V tem najzgodnejšem obdobju je potrebno ravnati z otrokom brez vsakršnih vzgojnih načrtov in usmeritev. Otrokove potrebe so preproste in treba jim je ustreči na preprost način. Otroku potrebuje: hrano, tekočino, toploto, prijetno toplino v naročju staršev, čistočo, mehko odejo v majhni varni postelji. Občutljiv je na močne dražljaje: močnejši hrup, dražečo svetlobo, hitre in nenadne spremembe položaja. Prestavljajte ga počasi, stisnite ga k sebi, kadar pogleda mu kaj prijaznega recite, kadar je lažen mu dajte jesti, kadar je umazan ga umijte. Naj ne bo izpostavljen neonski luči ali svetlobi iz televizijskega sprejemnika, posteljico zastrite s prosojnim blagom nežne barve. Z ničemer ga ni treba spravljati v jok in strah.

To prvo obdobje prilagajanja traja običajno od enega tedna do enega meseca in z upoštevanjem vsega omenjenega se ne boste po nepotrebnem vznemirjali.

Otroški dispanzer ZD Šiška,

mentalnohigienski oddelek
Tanja Plankar Grgurevič
klin. psiholog specialist

Društvo upokojevcem vabi!

Program izletov v letu 1989

Obveščamo vse upokojevcem Krajevne skupnosti ZGORNJA ŠIŠKA, da smo za letošnje leto pripravili naslednji program izletov:

22.3. SLAVKOV DOM pri Medvodah.

Prevoz z mestnim avtobusom št. 15 do Medvod.

19.4. KATARINA

Prevoz s primestnim avtobusom.

24.5. TREBNJE — ŠENTJANŽ — SEVNICA (grad) povratek preko ZIDANEGA MOSTA.

Prevoz z vlakom

14.6. AVSTRIJA — preko LJUBELJA — v BOROVLJE — ŽELEZNA KAPLA, povratek preko JEZERSKEGA.

Prevoz z avtobusom, prijave sprejemamo do zasedbe avtobusa, enmesec pred izletom.

12.7. PIKNIK V MOSTECU — DAN UPOKOJEVCem ZGORNJE ŠIŠKE

6.9. DRAŽGOŠE — SORIŠKA PLANINA

Prevoz z avtobusom, prijave sprejemamo do zasedbe avtobusa, en mesec pred izletom.

4.10. RAŠICA

Prevoz z mestnim avtobusom št. 16 do Gameljna, pa lep sprehod do Rašice.

Za vse izlete bomo sprejemali prijave 30 dni pred izletom. Pričakujemo polnoštevilno udeležbo.

Vabimo Vas tudi, da se prijavite pravočasno za letovanje v počitniških domovih upokojevcem v: IZOLI, ROGAŠKI SLATINI, ŽIROVNICI.

POSEBNO PA VABIMO NOVE UPOKOJENCE, DA SE VČLANIJO V NAŠE DRUŠTVO TER GREDO Z NAMI NA IZLETE.

DEŽURSTVO JE VSAK ČETREK OD 15 DO 17 URE NA VODNIKOVI 141. TO JE NA KRAJEVNI SKUPNOSTI ZGORNJA ŠIŠKA.

Odbor društva upokojevcem
ZGORNJA ŠIŠKA, Vodnikova 141
Ljubljana

skupaj ne izgled niti malo privlačno. Od blizu pa je pogled drugačen. Hoteli smo unificirati te naše lope, pa nas je premagala inflacija. Danes so industrijske lope tako drage, da si je nihče ne more privoščiti. Pa bo treba nekaj narediti. Za letos načrtujemo vodovod še za tisto tretjino naših parcel, ki nimajo vode. Ob prvi suši se investicija izplača! In pa zemljo, ki želi ob obvoznici bo treba analizirati, saj nas kar naprej strašijo s težkimi kovinami iz izpušnih plinov.“

Ste na vodovarstvenem območju Ljubljane. Jo zastrupljate?

„Trudimo se, da je ne bi. Prehajamo na biovarnarjenje, škropimo z naravnimi škropili, uporabljamo naravna gnojila, umetna le poredko, mulčimo itd. Naša, čedalje manj skrita želja je, da bi svoje interese zavarovali tudi dolgoročno in sicer bi radi naše vrtičkarstvo na tem področju „spravili“ v dolgoročne mestne pane, saj sem prepričan, da tako malo zastrupljamo zemljo, pod ka-

tero je naša pitna voda, da bi jo prav vsak drug neprimerno bolj. Nekaj tudi pridelamo, in to ne malo, kar se pozna ne le posameznikom, ampak ima tudi malce širši pomen.“

In kaj vas še čaka v letošnjem letu?

„Omenil sem že vodovod in analizo zemlje. Radi bi uvedli plačevanje najemnine po položnicah, izmerili naše parcele in ugotovili natančno naše število ter s tem zagotovili plačilo najemnine, ki odgovarja velikosti posameznega vrtička; radi bi priredili tečajje za nove člane, v katerih bi jih seznanili z sodobnim vrtičkarstvom, radi bi . . . Še in še je tega. Pa tudi preveliki smo. Mislim, da se bomo razdelili na tri grupe, glede na področje, kjer imamo vrtičke, kajti sedanjega velikega števila vrtičkov in vrtičkarjev ne obvladujemo več. Dosti bo za letos, kajne?“

Pa še res je!

Marko Pirjavec